

EVALUATIE

Pilot “Apeldoorn Noord, preventief SMW”

SWV Passend onderwijs Apeldoorn PO
i.s.m.

Prinses Margrietschool (PCBO)

De Zevensprong (VOG)

Het web (leerplein 055)

SMW Stimenz

De Prinses Margriet school, Het Web en de Zevensprong zijn 3 basisscholen met een locatie in Apeldoorn Noord en zijn onderdeel van het "Samenwerkingsverband passend onderwijs Apeldoorn Primair onderwijs". De scholen vallen alle 3 onder een ander bestuur en hebben een andere identiteit. Afgelopen jaren bleken de scholen tegen dezelfde problematieken aan te lopen zoals opvoedkundige- en cultuurgerelateerde- en taalachterstandsvraagstukken.

De populatie op deze 3 scholen in Apeldoorn Noord vraagt veel investering van onderwijs en zorg. Dit gebeurde bij de start van de pilot vooral op individu, incident en curatief. Er waren nog onvoldoende korte lijnen tussen de partijen waardoor er moeilijk snel gehandeld kan worden en elke inzet relatief veel tijd en energie kost..

De pilot heeft zich bezig gehouden met de vraag: Hoe kunnen we de slag maken naar meer preventief en voorspellend handelen, gericht op de populatie van deze scholen en de ervaringen hiermee in het verleden? Wat is er nodig vanuit de scholen, vanuit zorg en dan met name SMW om de lijnen te verkorten? Hoe kunnen we de doelgroep eerder, en meer preventief, bereiken?

De beoogde impact van het project is verkorten van de lijnen tussen onderwijs en zorg in de aanpak van de problematieken die we zien bij leerlingen in de 3 scholen, met als doel preventieve en snellere inzet van zorg.

Note: door de "Corona crisis" is de pilot ook gedeeltelijk stil komen te liggen en is er een andere invulling gezocht om toch ondersteuning vanuit het SMW te kunnen laten plaatsvinden op de scholen. Ook hebben een aantal plannen niet plaats kunnen vinden, denk daarbij aan team en ouder bijeenkomsten.

Hieronder de bevindingen uit deze pilot

- a. Opbrengsten
- b. Aandachtspunten
- c. Kansen/Aanbevelingen

A. OPBRENGSTEN

Het schoolmaatschappelijk werk (SMW) is zichtbaar aanwezig op de school, de schoolmaatschappelijk werker is daadwerkelijk onderdeel van het team, zichtbaar voor team en ouders. Positieve gevolgen die zijn waargenomen vanuit deze pilot zijn:

- Kortere lijnen.
- Laagdrempelig.
- Mogelijkheden om sneller te handelen.
- Meer vertrouwen bij ouders (en team) doordat de medewerker een bekend gezicht is, minder onbekend/angst/weerstand vanuit ouders voor hulpverlening.
- Ouders weten de weg makkelijker te vinden.
- Team is beter op de hoogte van de mogelijkheden van de inzet van de schoolmaatschappelijk werker en kan met vragen direct terecht bij de SMW.
- Versterken Planmatig handelen door de structurele aanwezigheid, wekelijks op een vast moment, wat ook preventieve inzet makkelijker maakt.
- Door aan de voorkant vroegtijdig te handelen kan voorkomen worden dat de problematieken groter en complexer worden.
- Verlagen werkdruk binnen het team, m.n.. van de IB-er, doordat een aantal “zorg” taken opgepakt en deels ook bewaakt worden door SMW.
- Meer aan onderwijs toekomen/minder met zorg bezig, meer energie kunnen steken in versterken van de schoolkwaliteit.
- Meedenken SMW vanuit een ander perspectief is helpend.

B. AANDACHTSPUNTEN

Vanuit de pilot zijn ook aandachtspunten naar voren gekomen die van belang zijn om de inzet van het SMW op de scholen zo optimaal mogelijk te kunnen benutten.

- Zichtbaarheid SMW als onderdeel van het team borgen, vastleggen in schoolgids etc.
- Structureel neerzetten en versterken van de vraagbaak functie van het SMW voor leerkrachten en ouders.
 - Denk daarbij aan aanwezigheid SMW tijdens koffiepauze v/h team, teamvergaderingen etc.
 - Denk daarbij ook aan aanwezigheid op informatie ouderavonden, 10 minuten gesprek avonden etc.
- Versterken van de kennis over waar het SMW voor ingezet kan worden, bij ouders en team: concreet en praktisch!

- Lijnen van het SMW met ouders meer structureel neerzetten en borgen, vertrouwen van ouders vergroten .
- Vereenvoudigen mogelijkheden SMW om met een leerling in gesprek te kunnen, bv door dit vast te leggen in de schoolgids, te noemen bij intake.
- Breder inzetten van het SMW in de schoolstructuur door ouderbijeenkomsten te organiseren rondom thema's en voor doelgroepen. (nu door Corona niet kunnen uitvoeren)
- Rol van de leerkracht als schakel naar SMW versterken en borgen.

C. KANSEN/AANBEVELINGEN

Preventieve inzet van SMW stimuleren, vroegtijdig meedenken en ondersteunen in gezinssituaties waardoor de problematiek direct aangepakt kan worden en verergering van de problematiek voorkomen kan worden.

SMW inzetten voor huisbezoeken bij kleuters die gaan instromen (nieuwe gezinnen), met als doel de afstemming tussen school en thuis alsmede ook vroegtijdig in beeld hebben evt. risico's en knelpunten.

SMW inzetten voor huisbezoeken aan Nieuwkomers gezinnen, met als doel de afstemming tussen school en thuis alsmede ook vroegtijdig in beeld hebben evt. risico's en knelpunten. Daarnaast ook als vraagbaak rondom "integratievragen".

SMW inzetten om ouders te ondersteunen wanneer ze op school aangeven dat het ze niet lukt om bepaalde ondersteunende acties thuis in te zetten. Denk daarbij aan voorlezen, dyslexie training, op tijd op school komen etc.

Mogelijkheid voor de Schoolmaatschappelijk werker om met een leerling te spreken binnen de schoolsetting zonder ouders vooraf toestemming te moeten vragen, dit structureel opnemen in het schoolbeleid (situaties rondom echtscheiding, vertrouwenskwesties, onveilige thuissituaties, etc).

Pro-actief handelen door SMW bij echtscheidingsproblematiek. Zowel door gesprekken met de leerling als onafhankelijke partij (luisterend oor), als door outreachend contact op te nemen met ouders met de vraag of ze behoefte hebben aan informatie en evt. ondersteuning.

Aanwezigheid van het SMW op informatie ouderavonden en individuele gespreksouderavonden (bv. in vorm van inloopuur/vragenuurtje).

Bij acute problematiek: SMW direct inzetten om een start te maken, de lijn vast te houden en te bewaken totdat er gerichte inzet is vanuit zorg (dit duurt nu soms erg lang en vraagt dan veel tijd/energie van de scholen waarbij het niet altijd duidelijk is wie “in lead” is)

Note: Er is behoefte aan helderheid rondom de bekostiging van de inzet van een tolk: dit kost nu veel tijd om uit te zoeken wat ingezet mag worden en wie de kosten draagt.

NAWOORD

De Pilot wordt bij deze afgerond. Helaas hebben we niet alle onderdelen die we hadden gepland bij de start kunnen uitvoeren door de Corona crisis. We zullen deze onderdelen en de bovenstaande bevindingen vanuit de pilot meenemen in het vervolg van de preventieve inzet SMW Apeldoorn Breed.

Deze pilot (“Apeldoorn Noord, preventief SMW”) gaat samen met de voorloper van deze pilot (de pilot DokZuid “verbinding onderwijs en zorg”) op in een nieuwe ontwikkelgroep rondom de preventieve inzet SMW Apeldoorn Breed.

De genoemde ontwikkelgroep gaat de preventieve inzet van het SMW op de zgn. “onderwijsachterstanden beleid” (OAB) scholen in Apeldoorn, ingezet vanuit het SWV, vorm geven. De scholen die vanuit de beide pilots reeds werken met de preventieve inzet van het SMW zullen hiermee doorgaan.